

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETESI DÍJAK: Brassóban egy óra 70 lej
negyedévre 190, félévre 360, egy évre 680 és 10 lej kézbesítési
díj. - Vidékre postai küldéssel 80, 220, 420 és 800 lej
Külföldre negyedévre 370, félévre 720, egész évre 1400 lej

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

HÍRDETESEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLI-
CITE RADOR BUKAREST, Strada Berthelot No. 1, vagy annak
fiókjai vesznek fel. APROHÍRDETESEK közvetlenül a kiadóba
küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók

Megjegyzések a Magyar Párt ügyében

**Kendőzött és valódi okok — A párt vezetését nem érheti gáncs
A nagygyűlés méltóságának megóvása becsületbeli kérdés**

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A Magyar Párt elnöki állásának betöltése körül keletkezett és őszintén szólva nem csak mesterségesen, hanem egyenesen mesterkéltén támasztott hullámverésből az igazság ragyogó, mindent betöltő fényével és minden taktikázó ellentmondást elnémitő fölényével emelkedett ki Grandpierre Emilnek, a Magyar Párt ügyvezető alelnökének a Brassói Lapokban »Pártfegyelem és nyilvánosság« cím alatt megjelent vezércikke. Románia magyarsága helyesléssel, megnyugvással és a legteljesebb egyetértéssel fogadta a cikk komoly megállapításait. Ennek dacára az »Ellenzék«, mely — úgy látszik — a cikk súlyos igazságai által leginkább érezte magát találva, mégis szembehelyezkedik Grandpierre cikkével és megkísérli állásfoglalását és »elvi álláspontját« megvédelmezni. Ehez joga van és ezt mindenki természetesnek is fogja találni. Minthogy azonban a Grandpierre Emil általános visszhangot kiváltó cikkével polemizált cikknek vannak olyan részletei, melyek valósággal kihívják a tárgyilagos ítélkezés megnyilatkozásait, legyen szabad egy pár megjegyzést megkockáztatnunk.

Az »Ellenzék« cikke úgy találja, hogy azt a sajtókampányt, melyet az elnökség kérdése körül, helyesebben Bernády Györgynek elnökké leendő megválasztása érdekében ügyesen megszervezték, a »közvéleménynek« a párt eddigi vezetésével szemben megnyilvánult elégedetlensége idézte fel. Ezzel szemben mindenki, aki a viszonyokkal csak némileg is ismerős, megállapíthatja, hogy a romániai magyar közvélemény, az igazi közvélemény, teljes mértékben tudában volt és van azoknak a valódi okoknak, melyek a párt vezetésére bénítólag hatottak és hatnak, és soha egy pillanatra sem okolta és nem is okolhatta azokért a vezetőséget. És, ha tény volna, hogy a vezetőséggel szemben elégedetlenség vagy türelmetlenség lobbant volna ki a »közvéleményből«, akkor örök rejtély, vagy talán nagyon is könnyen megoldható kérdés lenne az, hogy ez az elégedetlenség »közvélemény« miért csoportosult ép Bernády György egyébként tisztelt személye köré, hiszen Bernády és az őt leginkább támogatók közül többen tényleges tagjai voltak és tagjai annak az elnökségnek, melynek működésével állítólag nincs megelégedve az a bizonyos »közvélemény«.

A tervbe vett direktóriumot illetőleg azt mondja a Grandpierrevel szembe-helyezkedő cikk, hogy azt »ugyanaz« a közvélemény »nem azért utasítja el, mert az Bernády György elnökségét megakadályozná, hanem, mert nehézkes. Ezzel szemben a valóság az, hogy a direktóriummal elsősorban azok helyezkedtek szembe, a kik előzetesen tulságosan anguszáltak magukat Bernády mellett, s ezek igyekeznek a direktórium ellen Bernády személyes barátainak megszólaltatásával hangulatot teremteni. Bernády egyik legexponáltabb támogatója például nyíltan megmondotta, hogy ők már nem táncolhatnak vissza, mert lekötötték magukat Bernády mellett. Tehát nyíltan be-

ismerte ezzel, hogy a párt és az egész romániai magyarság legéletbevágóbb kérdésének megoldásánál nem az elvi, vagy tárgyi, hanem a személyi kérdés játsza a főszerepet abban a bizonyos »közvéleményben.« És ez még szembeötlőbbé válik, ha leszögezzük azt a tényt, hogy a direktórium ellenzői közt most nem egy olyan korifeus van, aki még rövid idővel ezelőtt hitet akart tenni arra, hogy az egyetlen helyes mód a Magyar Párt vezetésének megoldására — a direktórium.

Senki vitássá nem teheti azt, hogy a sajtónak joga van a közérdekű kérdésekkel foglalkozni, azok mellett, vagy ellen állást foglalni. Más kérdés azonban, hogy a nehéz körülmények között élő kisebbség sajtója megengedheti-e magának azt, hogy a kisebbség belső ügyeit idő előtt a nyilvánosság elé vigye és ez által akarva nem akarva egyfelől a széttagozódás alapjait rakja le, másfelől a kisebbségi párt ellenségeinek malmára hajtsa a vizet. Nekünk az a véleményünk, hogy akkor, mikor a hatalom ismételt kísérletet tett a Magyar Párt egységének felrobbantására, a magyar sajtónak kerülnie kellene minden olyan megnyilatkozást és hangulateltét, mely a magyarságnak részekre, csoportokra való

szakadozását eredményezheti és feltétlenül oda kellene hatnia, hogy a párt belső életében keresse a megegyezés és kiegyenlítés üdvös útjait. A szászokra igazán tévesen hivatkozik a Grandpierre igazságait megdönteni igyekvő cikk, mert a szászok belső ügyeit sem személyi, sem egyéb okokból soha sem hurcolják a nem minden ügyben kíváncsok nyilvánosság piacára, hanem a szász sajtó egyöntetűen simul a belső fórumok döntéséhez és soha fel nem vonul a belsőleg kialakult többségi vélemény ellen.

Egyébként megnyugvással veheti a magyar ügynek minden barátja tudomásul az Ellenzék cikkének azt a korrekt kijelentését, hogy a központi intézőbizottság álláspontjával ellentétes felfogás mellett felsorakozottak rendelkeznek kellő erővel és önfegyelmekkel arra, hogy a nagygyűlés méltóságos lefolyását meg ne zavarják és döntésének alávegyék magukat. Ez feltétlenül kötelessége is minden magyar embernek, mert az egész magyarságnak érdeke az, hogy Brassóban, hol szász és román polgártársaink érdeklődése és a Székelyföld szívedobbanása találkozik a Magyar Párt nagygyűlésének keretében, az egység, komolyság és méltóság glóriája övezze Románia magyarságának minden megnyilatkozását. Aki ez ellen a követelmény ellen vét, az faja és népe ellen követ el súlyos bűnt.

Megsemmisült az angol liberális párt

**A konzervatív párt fölényes győzelmet aratott
Asquith visszavonul a politikai élettől**

Az angol választások eddigi eredményei

(A Brassói Lapok tudósítójától.) Szerdán zajlottak le Angliában a választások, a rendes Angliában megszokott külsőségek között. Az agitáció heves, lendületes volt, s az az energia, amelyet a munkáspárt talán sohasem látott kitarással fejtett ki, — ugylászik eredménytelen maradt.

A választási eredményeknek e pillanatig körülbelül a fele ismeretes, s amennyit ebből meg lehet állapítani, az az, hogy

a konzervatív párt fölényes győzelmet aratott, a munkáspárt mandátumainak felét elvesztette, a liberális párt pedig csaknem megsemmisült.

A választások eredményének illetően alakulásból most véleményt mondani, amikor az eredménynek csak alig a fele ismeretes, tulságosan korai volna, mégis annyit már most minden kockázat nélkül leszögezhetünk, hogy a liberális párt arányszámának ilyen jelentős súlyedése az angol belpolitikai élet szempontjából felette nagy kihatású lesz, másrészt pedig a konzervatív pártnak a munkásság felett aratott győzelme külpolitikai kihatásaiban lesz jelentős.

A választások lefolyásáról eddig a következő jelentések érkeztek be:

LONDON. Az éjszaka folyamán a nagyobb városokból és kerületekből mintegy 230 választási eredmény lesz ismeretes; 334 vidéki kerület eredménye holnap délelőtt érkezik be. A választások hozzávetőleges eredményeit csak csütörtökön este lehet áttekinteni.

LONDON. (Éjjel 12 óra) Az egyhangú választásokat is beleértve, az eddig beérkezett jelentések szerint a pártok állása a következő: Konzervatív 26, munkáspárti 12, liberális 7, pártönkivüli 1. Nyolc nyert konzervatív

mandátumon kívül a liberálisok eddig egy mandátumot nyertek a munkáspárttól. A munkáspárt vesztesége eddig öt, a liberálisoké négy mandátum.

LONDON. (Éjjel 1 óra) Megválasztottak eddig hatvannyolc konzervatív, huszonhárom munkáspártit, kilenc liberális. A konzervatívok nyertek tizenegy, veszítettek két mandátumot. A liberálisok nyertek kettőt, veszítettek tízet. Baldwin Oliver a volt miniszterelnök fia, aki munkáspárti programmal lépett fel, megbukott. Asquithet, Hendersont és Lady Astort megválasztották.

A liberálisok megsemmisítő veresége várható.

LONDON. Reggel öt óráig megválasztottak százhatvanegy konzervatív, hetvennyolc munkáspártit, huszonkét liberális, két pártönkivülit. A konzervatívok nyeresége ötvenhat, a munkáspártiaké tizenkilenc, a liberálisoké hét. A veszteség; a konzervatív pártnál hat, a munkáspártnál harminckettő, a liberálisoké negyvennégy mandátum. Háromszázhatvankét kerületben a választási eredmény még nem ismeretes, csütörtökön estig azonban beérkeznek mindenünnen a jelentések. A konzervatívok győzelme biztosra vehető. Clynes és Walsh minisztereket megválasztották.

LONDON. (Hivatalos szikratávírat) Asquith, a liberálisok vezére Paisleyben megbukott. Margaret Bonfield, a Macdonald-kormány nőtagja szintén kibukott.

LONDON. A konzervatívok nagy győzelme a legmerészebb bizakodókat is meglepte. A Daily Herald a következőket írja:

**A lej Zürichben
zárlatkor 2.90**

Már a kora reggeli órákban megállapítható, hogy a konzervatívok győztek, a liberálisok pedig megsemmisítő vereséget szenvedtek.

A Daily News az eredményből megállapítja, hogy az ország hangulata forradalom-ellenes.

Asquith valószínűleg visszavonul a politikától,

s a liberálisok vezetését Lloyd George veszi át.

LONDON. A végeredményeket csütörtök este teszik közzé. Több kerületben véres összeütközések voltak. A konzervatív jelölteket a munkások nem egy helyen inzultálták. Londonban óriási tömegek várják az eredményeket, s az utcákon egész éjszaka hullámozt a virrasztó tömeg. Megállapították, hogy a választók nyolcvan percentje le-szavazott.

Bratianu Vintila

megint rontja az ország presztizsét
Megszakadtak a tárgyalások a Baldwin-céggel

Kiutasított egy amerikai ezredet a pénzügyminiszteriumból

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A pénzügyminiszteriumban tudvalevőleg most folynak a tárgyalások a román kormány és az amerikai Baldwin-cég között a mozdonyszállításoknál előfordult differenciák kiegyenlítése céljából. Ebben az ügyben a román kormány helyzete a kényesebb, s éppen ezért kétszeresen szükség lett volna a román tapintatosságra. Ezzel szemben az történt, hogy Bratianu Vintila ma egyszerű írásbeli rendelkezéssel

kitiltotta a pénzügyminiszteriumból azt az amerikai ezredet,

aki a Baldwin-cég képviseletében tárgyalt. A pénzügyminiszter szerint az ezredes több indiszkréciót követett el a tanácskozásokkal kapcsolatban s így nem tűrhető, hogy ő tárgyaljon tovább a kormánnyal.

Bratianu Vintilának ez a tapintatlan intézkedése nemcsak a kormánypártban de diplomáciai körökben is nagy felháborodást keltett, annál is inkább, mert már egyszer pontosan ilyen módon rontotta el Vintila a dolgát, az elmúlt évben, az olasz-román tanácskozások idején.

A pénzügyminiszter intézkedése természetesen a Baldwin-céggel folytatott tanácskozások megszakítását vonta maga után.

Németország követeli a légi építkezés szabadságát

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A léghajózási tudományos társulatok a legutóbbi döntést hozták, amelyben felszólítják a politikai pártokat, hogy a választások során vegyék fel programjukba a német légi forgalom és légi építkezés felszabadítására irányuló követelést. A világ előtt ezzel kell bebizonyítani — mondja a döntés — hogy a német nép egységes felfogása szerint a léghajók és a repülőgépek a jövőben Németország számára nem hadifegyverek jelentőségével bírnak, hanem a békés forgalom eszközei lesznek.

A magyar-román kiadatási megállapodás a nemzetgyűlés előtt

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A magyar igazságügyminiszter ma terjesztette a nemzetgyűlés elé azt a magyar-román megegyezést, amely a közönséges bűnösök kiadásáról és a bűnügyi jogsegélyekről szól. Ugyanekkor terjesztette be a polgári jogsegélyről és a magánjogi kérdésekről szóló megállapodást.

Az anyacárné tiltakozik

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Cyrill orosz nagyherceg tudvalevőleg Kóburghól proklamációt bocsátott ki, mely szerint magát Oroszország cárijának jelentette ki. Az angol újságok jelentése szerint Mária anyacárné és Nikolajevics herceg tiltakoztak Cyrill nagyherceg proklamációja ellen.

Rejtélyes „statisztika“

Magyar és szász polgárokról személyleírást vesz fel a Siguranța A Magyar Párt és a Kreisausschuss akciója

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) A régi cári Oroszország despotizmusának fénykorában a titkos rendőrség külön nyilvántartást vezetett mind azokról, akik a hatalomnak egy vagy más okból nem voltak inyére, bár egyébként teljesen becsületes, jellemes és törvénytisztelő, a hatóságokkal soha ellentétbe nem kerülő emberek voltak. Az összes európai jogállamok közvéleménye súlyosan elítélte ezt az orosz rendszert, mely az egyéni szabadságnak a civilizációval és törvényességgel össze nem egyeztethető korlátozása.

Románia büszkén vallja magát a jog államok sorába tartozónak és most itt, nálunk, Brassóban, még is olyasmi történik, ami a cári Oroszország rendszerére emlékeztet.

Brassóváros magyar és szász társadalmának tekintélyes tagjai, becsületes, köztisztelőben álló polgárok, sőt nők is, egymásután kapnak meghívást a Siguranța-ra, hol aztán alaposan kikérdezik személyi és családi viszonyaik felől, pontos személyleírást vesznek fel róluk és többektől fényképet is kérnek. Mikor az álmélkodó és megbotránkozott polgárok az egyébként legteljesebb udvariassági formák között lezajló eljárás indoka és oka

felől érdeklődnek, akkor majd azt válaszolják, hogy az intellektuelekről készítenek statisztikát; majd azt, hogy a hadkiegészítő parancsnokság nyilvántartási adatait revideálják; majd azt, hogy egyszerű statisztikáról van csak szó; sőt az is megtörtént, hogy azt mondták a lecitált polgárnak, hogy csak meg akarunk vele ismerkedni. Természetes, hogy ezek a valódi célt nem a legügyesebben leplezgető válaszok egy csöppet sem nyugtatják meg a Siguranța bünyűügyi osztályánál »statisztikába« foglaltakat és így a város magyar és szász köreiben általános a megdöbbenés és elkeseredés a titokzatos és furcsa, s a személyes szabadsággal és a jogegyenlőséggel össze nem egyeztethető eljárás miatt.

Ezzel a különös ügygel foglalkozott a Magyar Párt brassói tagozatának intézőbizottsága és a Kreisausschuss helyi választmányja is. Mindkét szervezet arra az álláspontra helyezkedett, hogy sürgősen világosságot kell deríteni erre a homályos és furcsa históriára. E célból, értesülésünk szerint, a szász képviselők Bukarestben illetékes helyen kérnek felvilágosítást és orvoslást s a Magyar Párt is megteszi a szükségesnek mutatkozó lépéseket.

Az ellenzéken újból tervezgetnek ...

Kollaborálás fuzió nélkül, kormánybuktatási célokkal — Jorgák és Argetoianuék szövetkezése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Jorga Miklós, a nemzeti néppárt vezetője ma reggel Val. ni de Munteből Bukarestbe érkezett, s azonnal megkezdte a tanácskozásokat Argetoianuval; a disszidens néppártiak vezérével. E tanácskozások ama kérdés körül forognak, miképpen lehetne a kormányt helyéről eltávolítani? Természetes, hogy ha ez a két párt fuzionálna is, gyengeségénél fogva képtelen volna arra, hogy a kitűzött célt elérje s éppen ezért most a nemzeti párt felé tapogatóznak, s igyekeznek megtudni, vajjon lehetséges volna-e a nemzellekkel együtt munkálkodva a kormányt eltávolítani.

tani. A kollaborálásnak egyetlen feltétele van: Szó se essék egyelőre arról, hogy ki legyen majdan Bratianu utóda? És a küzdelemnek természetesen nemcsak a parlamentben, de a parlamenten kívül is káröltve kell folynia, — minden fuzió nélkül.

Az ellenzék tehát még mindig ott tart, ahol egy esztendővel ezelőtt. Tervezget, de akciót kifejtetni nem tud, vagy nem akar. Így pedig Bratianuék igazán nyugodtan ülhetnek akár száz évig is azon a helyen, ahol már olyan jól megmelegedtek — a tervezgető ellenzék jövőjébe.

Lupu dr.: Ennek a kormánynak gyakran kell a körmére nézni

Csütörtök lesz ezentúl az interpellációs nap — A kamara mai ülése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kamarában ma unalmas ülés volt. Nehány interpelláció hangzott el, főként a parasztpárti részéről újból csak az utlevélpanama ügyében. Madgearu volt az interpellálók vezérszónoka, de feltűnést keltett Aslan liberális képviselő felszólalása, aki követelte a kormánytól, hogy az utlevélpanama politikai részében is foglaljon állást, és

mindazokat a liberális képviselőket, akik részesei az ügynek, szolgáltassa ki,

merl csak így lehet megmenteni annak presztizsét. Aslan interpellációját nagy tetszéssel fogadták a kamara minden oldalán.

Majd elhatározták, hogy ezentúl hetenként egyszer, csütörtökön tartanak in-

terpellációs napot, Lupu dr. két napos indítványával szemben, aki ezt azzal indokolta, hogy ennek a kormánynak gyakran kell a körmére nézni.

A naprendhez Jorgu Toma liberális képviselő szólott, s a felirat kapcsán a kormány munkásságát dicsérve, végig beszélt az ülést.

A szenátusban

ugyancsak a felirati vita folyt, s az egyetlen feljegyzésre méltó mozzanat csak annyi, hogy amikor Polikrat liberális szenátor a kormány munkásságáról dicsérően nyilatkozott, Costachescu parasztpárti közbekiáltott:

— Várd meg előbb, hogy mit mond ezekről az urakról a vizsgálóbíró.

A szenátus ülése azután minden különösebb emóció nélkül véget is ért.

Ma új drágasági hullám indult el

Temesvári munkatársunk jelenti: A mai napon új drágasági hullám indult el Temesváron. A temesvári városi tanács tegnap rendkívüli ülést tartott, amelyen megállapította a november hónapra szóló mákszamáris árakat, amelyek majdnem az egész vonalon emelkedtek. A tanács az élelmickek árát a következőképpen állapította meg: A liszt ára nagyban: nullás liszt 14 lej 25 bani, (eddig 13 lej 75 bani), főzőliszt 13 lej 25 bani (12.70), félbarna liszt 10.75 lej (10), kenyérliszt változatlanul hét lej kilónként. Detailban egy kiló nullásliszt 16 lej (eddig 15.50), főzőliszt 15

lej (14), félbarna 12 lej (11), kenyérliszt változatlanul 8 lej kilónként. Egy kiló fehérkenyér 13 lej, félbarna kenyér kilónként 11 lej (10), míg a barna kenyér kilója továbbra is 7 lej marad. Marha-hus kilója 28—30 lej (26—28), növendék marha 16—18 lej, (eddig is ennyi volt), borjú 40 lej (38), sertéshus kilója 40—42 lej (40 lej). Persze a husarak megdrágítása maga után vonta számos vendégelői étel megdrágulását is. A városi tanács rendeltileg figyelmezteti a lakosságot a mális árak szigorú betartására, az ellen-szegülőket 10—30.000 lejes pénzbírsággal és 15 naptól egy évig terjedhető fogház-büntetéssel sújtják.

Zealea Codreanu

nacionalista-e, vagy bolsevik?

Bratianu Jonel kijelentése a jassy-i merénylettel kapcsolatban — Az idősebb Zealea Codreanu fogva marad

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bratianu Jonel miniszterelnök intézkedésére néhány nap óta állandó futárszolgálatot rendszeresítették Bukarest és Jassy között, amely a kormány által kiadott rendelkezéseket viszi Jassyba, másrészt pedig hozza onnan a jelentéseket a gyilkosság ügyében történt újabb fordulatokról.

Angheliescu csalódott

Kormánykörökben a meggyőződés az, hogy az afférban a kormányférfiak közül Angheliescu közoktatásiügyi miniszter van kompromittálva. Angheliescu volt ugyanis az, aki a legutóbbi diákzavargások idején nagy garal jelentette ki, hogy intézkedései, amelyeket ezzel kapcsolatban kiadott, oly biztosak és oly erősek, hogy többé ilyesmi elő nem fordulhat. S most, amikor erre a kijelentésre emlékeztették, minden válasza egy egészen egyszerű bocsánatkérésre szorítkozott, s kijelentette, hogy

nem hitte volna

hogy ilyesmi is történhetik.

A belügyminisztérium és a hadügyminisztérium együtt működik

Mardarescu hadügyminiszter mára magához kérte az egyetemi városokban székelő hadtestek parancsnokait, s utasításokat adott nekik az esetleges diákzavargásokra. Egyben közölte velük, hogy közte és a belügyminiszter között megállapodás jött létre, a mely szerint a közigazgatási hatóságok a katonai hatóságokkal zavargások esetén, karöltve fognak működni.

A miniszterelnök álláspontja

A kormány nevében a miniszterelnök nyilatkozott meg újabban a jassy-i merénylettel kapcsolatban, s a következő érdekes kijelentéseket tette:

— A kormány szempontjából teljesen mindegy, hogy az állam biztonságát zavaró cselekményt nacionalista, vagy bolsevik indítókok idézik elő. Románia területén nem tűrünk meg olyan bűntetteket sem, amelyek tüntetésszámba mennek, mert az anarchiába viszi az országot. A kormány a legelsőszintű rendzavarások elfojtására fordítja, és igyekszik fog, hogy a bűnösök mindenkor kimélettlenül elvegyék méltó büntetésüket. A büntető törvénykönyv vonatkozó szakaszait mindenkor a legszigorúbban érvényesítjük.

A kormány intézkedésére ma nyolcvan csendőrt és nyolc tisztet rendeltek ki Jassyba a rend fenntartása céljából.

Felosztatják a bukaresti keresztény diákokat/hont

A bukaresti egyetem szenátusi testülete ma ülést tartott, amelyen hosszantartó tanácskozások után elhatározták, hogy a keresztény diákokat/hont felosztják. Az egyetemi nagykollégium ülését péntekre hívták egybe.

Megerősítették az idősebb Zealea Codreanu letartóztatását

Jassyból érkezett távirat jelenti, hogy Bonatu vizsgálóbíró ma délután hozta meg azt a végzést, amelyben az idősebb Zealea Codreanunak a letartóztatását megerősíti. Az egyetemi tanárt átszállították ma az ügyészségi fogházba.

Scitovszky Tibor lesz a magyar külügyminiszter

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Nemzeti Ujság értesülése szerint a külügyminiszeri állásra legközelebb Scitovszky Tibor, kereskedelmi ex-államtitkár, a Hitelbank jelenlegi igazgatóját nevezik ki.

Minisztertanács, amelyről nem adnak ki hivatalos jelentést

Mi történt ma Angheliescu miniszter lakásán?

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bratianu Jonel miniszterelnök ma délután tíz órára minisztertanácsot hívott egybe. A miniszterek köteleességtudóan meg is jelentek a szokott helyen. Amikor azonban a miniszterelnök meg akarta nyitni a tanácskozást, megdöbbenve vette észre, hogy a miniszterek közül kettő hiányzik: Angheliescu közoktatásiügyi és Constantinescu Alecu földmívelésügyi miniszterek. Mindketten belegek. Constantinescunak állítólag náthája és láza van, Angheliescu pedig még az ágyat őrzi, amióta Rimnicul Valeában elcsuszott és a lábát kifecamította.

Constantinescu távolléte nem lett volna olyan nagy baj, annál nagyobb gondot okozott azonban Angheliescu elmaradása, mert hiszen a tanácskozás anyaga elsősorban őt érdekelte, az ő reszortjába eső ügyekről lévén szó.

Bratianu miniszterelnök hamarosan talált megoldást, emlékeztetve a Mohamedről és a hegyről szóló közmondásra, s az egész kormány felkerekedett és elmentek Angheliescu miniszter lakására.

Ami ezután történt, azt e pillanatig még homály borítja, csak annyit sikerült megtudni, hogy Bratianu Jonel miniszterelnök

az értekezlet megnyitása előtt egészen temperamentumosan jelentette be, hogy

a mai minisztertanácsról nem adnak ki hivatalos jelentést.

Ezután kezdtek hozzá a tanácskozáshoz, amelyről még az állítólag beavatottak is csak annyit tudnak, azon

a jassy-i eseményekkel és a hozandó rendszabályokkal

foglalkoztak. De ez nem biztos. Voltak sokkal rosszabb nyelvek, amelyek viszont arról beszéltek, hogy a kormány tagjai

a lemondási okiratot

fogalmazták meg. Ez aztán egészen hihetetlen.

A kormány néhány indiszkrét tagjának jóvoltából végül mégis sikerült annyit megtudni, hogy a minisztertanács vége felé Bratianu Vintila ismertette a jövő évi költségvetés egyes részleteit s különösen bőven foglalkozott a feltétlenül szükséges kiadás többleteivel, indokolni igyekezve azokat.

A titokzatos minisztertanács fél egy óra kor ért véget.

Magyarország nem veszi át az elcsatolt emlékműveket

Minden elcsatolt emlékműnek megvan a martíriuma — Csakó Elemér dr. magyar kultuszállamtitkár nyilatkozata a csatolt területi műemlékek soráról és szerepéről

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egyes aradi és budapesti körök olyan mozgalmáról jelentek meg ismét híradások, mely szerint az 1849-ben kivégzett »Aradi Tizenhárom« bedeszkázott emlékművét adja ki a román állam, illetve szállitassa el a magyar kormány Magyarországra trianoni határai mögé. Ez a mozgalom nem egyedül álló jelenség, hiszen volt már szó a nagyváradi Szent László szobor, a kassai 48-as honvédszobor, sőt a cseh szokolisták által teljesen szétzúzott pozsonyi Mária Terézia szoborról is. Az új imperiumok aztán minden ilyen hangulatok alkalmával szívesen teíték meg ajánlatukat a budapesti kultuskormánynak, a műemlék áttelepítés — a segevári Petőfi szobor kivételével — még egy esetben sem történt.

Az aradi szobor ügye eljutott már szintén a kultuszminisztériumig, a román kormány pedig felhatalmazta itteni képviselőjét tárgyalásra. A magyar kormány azonban az előbbi hasonló esetek alkalmával követett álláspontjára helyezkedik most is, amint Csakó Elemér dr. kultuszállamtitkár a következőkben ismerteti munkatársunknak:

— A háború következményeképpen Magyarország területén történtek a legnagyobb eltolódások, amelyek magukkal mozgatták egy ezeréves egyetemes kultúrának és történelemnek egyes darabjait is, ezek az illető vidékre, az illető kisebbségre vonatkoznak. Onnan nőttek ki, az ő életük eseményeit hirdetik, amely élet azonban az egész magyar élet része marad. Elvételük volna az, ha kiköltöztetnénk történelmünket, kultúránkat az elcsatolt területekről, azonkívül, hogy az erre a tárgykörre írt népszövegségi rendelkezéseket is megbolygatnánk, mely szerint ahogy a kisebbségek, úgy

azok mű- és kultúrkinése is a népszövegség védelme alatt áll.

— Csodálatos, hogy az áttelepítési mozgalmat kezdő és irányító körök nem érzik meg a kérdésnek ezt a nüanszát és nem veszik észre, hogy ugyanilyen joggal visszakövetelhetnénk például az erdélyi fejedelmek felbecsülhetetlen értékű képviselő hagyatékát, az elcsatolt területi muzeumok anyagát, stb. amik mind éppen olyan becsesek és éppen olyan tartozékaik az egyetemes magyar kultúrának, mint a bedeszkázott emlékművek.

Vajon ki adnák-e az új imperiumok az elcsatolt magyar vidékekkel együtt átvett magyar kulturgazdagságot is? Es nemcsak azokat a szegény bedeszkázott szobrokat, melyek a köztérek-ről hirdetik az ott élő magyarok magyarságát és amelyek ezért ugynevezett kellemtelen irredenta — okok?

— Ki kell jelentenem, hogy minden elcsatolt műemléknek is ugyanaz a sorsa, mint az illető kisebbségé. Lerombolták a cseh szokolisták a pozsonyi Mária Terézia szobrot éppen úgy, ahogy még ma is történnek Szlovénzskón kisebb ségi jogrombolások és ez mind kizárólag a

népszövegség elé tartozó peres ügye

az illető kisebbségnek. Az aradi tizenhárom vértanu emlékművének hazahozatala és Aradon kívül bárhol való felállításának anakronizmus is volna azonfelül, hogy

az elszállitítás költségei horribilisak.

A szállítás költségeinek összegéből új szobrot lehetne emelni, hiszen Zala György szobrász tulajdonában megvan még az összes segédmodellek. De az aradi szobor épp úgy, mint a pozsonyi Mária Terézia és Petőfi szobrok, a kassai honvéd és a nagyváradi Szent László szobrok mind-mind az illető vidékek talajából nőttek ki, tehát az ottani magyarság egyedüli kulturtulajdonát teszik.

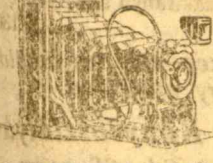
— Bizonyos vagyok benne, hogy rövidesen elkövetkeznek azok az idők, amikor egészen kivonul a politika ezekből a kérdésekből és

kicsomagolják szépen a bedeszkázott szobrokat.

Petőfit, Kossuthot, az aradi vértanuk emléket, Szent Lászlót, a 48-as honvédet, a magyar kisebbségek multjának emlékeit. Mi lenne akkor, ha egy-egy most »átmentett« ilyen emlékművet vissza kellene szállitanunk a jogos tulajdonosoknak, az elcsatolt magyarságnak?!

— Felfogásomat sikerült erről a kérdésről eddig hivatalos állásponttá erősítenem és így valószínű, hogy ez újabb akciók ellen is sikerrel fogok közreműködni.

Radnay Oszkár

Vidéki amatőr fényképezők kérjenek árrjegyzéket

POLITZER fotoáruházától CAREH-MARE Nagykaroly :: Vidéki szétküldés.

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP

Schuller vigyáz a diktatori hatalmára

A kolozsvári magyar evangélikusok helyzete — Taktikáznak a választói listákkal

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes a közönség előtt a kolozsvári magyar evangélikusok küzdelme, melyet Kirchnopf lelkész távozása óta nyelvük és iskolájuk szabadságáért az egyházközösségben folytatnak. Az országos evangélikus konzisztórium és legutóbb a Brassói Lapok tudósítója előtt is Teutsch Frigyes ev. püspök kijelentette, hogy választások útján megalakítja a kolozsvári ev. egyházközösség képviselőtestületét s ennek az állásfoglalása lesz döntő az egyházközösség további munkájára nézve. Ebben a határozatban a kolozsvári magyar evangélikusok is megnyugodtak, s a béke és megértés szellemében várták a választások eljövételét.

Most azonban mint kolozsvári tudósítónk alábbi távirati jelentéséből kitűnik a választói listák elkészítése körül olyan késlekedés, huzavona jelenségek konstatahatók, melyek a magyar evangélikusokat aggodalommal töltik el és kétséget hagynak hátra az intézők őszintesége és lojális bekeszeretete iránt.

Kolozsvári tudósítónk ugyanis a következőket jelenti:

A szász evangélikusok vezetője tudvalevőleg több alkalommal kijelentette, hogy azok a választói listák, melyek segítségével majd rendezni lehet a kolozsvári lutheránus egyházközösség ügyeit, rövidesen elkészülnek. A listák összeállítása azonban nem történt meg. Beszélünk az evangélikus magyarok egyik vezetőjével, aki kijelentette, hogy

Schuller és társai a választói listákkal taktikáznak.

A bizottságban ők vannak többségben, de tudják, hogy a választások nyomán kisebbségbe kerülnek.

A kolozsvári magyar lutheránusok azonban nem engedik, hogy az ügyet a kimerülésig huzzák-halasszák, s ha a jövő héten sem jelennek meg a listák, a püspöknél fognak tiltakozni.

— Mi nem vagyunk a kibékülés ellen — mondta a magyar evangélikusok vezetője — de furcsa, hogy sem ki nem békültünk, sem a listák három hónap óta el nem készültek. Bezzeg, ha a szászok biztosan tudnák, hogy többségbe kerülnek, már régen készen lettek volna mind a listákkal, mind a választásokkal. Schuller nagyon vigyáz, nehogy elveszítse a diktatorikus hatalmat és ezért nem enged választani.

Mindenesetre szükséges, hogy a nagyszabású konzisztórium, illetőleg a mélybelátású és nemes szellemű püspök azonnal hassanak oda, hogy a békeállapotot szolgáló választások útjából minden zavaró akadály elhárítsák. Csakis olyan igazságos és alkotmányos rendszer mellett lehet a kívánt harmóniát megteremteni aminőt mi kisebbségek a hatalomtól megkövetelünk.

Munkás turót

ajánlunk 25 és 50 kilós ingyen bődönökben.

Elsőrendű minőségben kilónként Lel 48.—
Másodrendű minőségben " 32.—
Harmadrendű minőségben " 24.—

INCZE-féle

juhturógyár, Általános Kereskedelmi Részvénytársaság Turógyára, Baraolt.

FÁBIÁN ISTVÁN

Brassó, Kórház-sor 12 sz.

Orvossebészeti műszerek, kórházberendezések és betegápolási cikkek gyári katalógusa. Nagy raktár mindennemű orvosi műszerekben, műtő-berendezések, sterilizáló felszerelések, kötszerek, sebészeti gummiaruk s érv kötések, gummiaruk s érv kötések, gummiaruk s érv kötések.

és összes higiénikus betegápoló cikkekben. Törött Record fecskendők azonnal becseréltetnek. Teljes orvosi és kórházi felszerelések.

Aki a spanyol lelkiismeretét képviseli

Egy óra Unamuno-val — A száműzött költő

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Don Miguel Unamuno, Primo de Rivera tábornok, a spanyol Mussolini ellenfele, akit a diktatura harcos írásaiért száműzött Spanyolországból, néhány hónap óta Párisban van. A szigetről, ahol internálva volt és ahol teljes izoláltságban csak az éggel és tengerrel beszélhetett az Aiglon hajó fedélzetén érkezett Cherbourgba. A francia írók tüntető lelkesedéssel fogadták és hozták Párisba, s itt tollal és élőszóval

küzd a jelenlegi spanyol uralom ellen.

A Quotidien-ben megjelent támadó cikkeinek sulyát Rimo de Rivera is elismerte, midőn ugyancsak ez újság hasábjain a spanyol egyetemi rektornak és neves írónak válaszolt. »Spanyolországban szólás és sajtószabadság van — írta, — hadd tudja meg ezt az Unamuno által megtevesztett európai közvélemény.« »Ha sajtószabadság lenne, nem kellene önnel innen Párisból polemizálnom.« — válaszolta. Unamuno írásai közül csupán kettő van idáig francia nyelvre lefordítva: Az élet tragikus érzése és »Spanyolország lényege« két esszé gyűjtemény.

Unamuno, az Etoile közelében egy előkelő panzióban lakik, itt fogadott. Hatvan körüli, kedélyes öreg ur, ősz hajjal és szakállal, de korát meghazudtoló frissességgel és mozgékonyasággal. Szívesen és nagy szenvedéllyel beszél mindenről, s közben kezével is állandóan foglalatalkodik, vagy kenyérbélből, vagy papírból készít hattyukat és sasokat — beszélgetésünk után egész állatsereglettel ajándékozott meg.

Legelőbb a spanyol politika kérdései kerülnek szóba. — Primo de Rivera? — patlan fel szenvedéllyel, biztosítom uram,

nagyon szegény e ber ez!

Nagyon szegény! Minden hiba megvan benne! Részleges, kártyás, kicsapongó, egész karrierjét annak köszönheti, hogy

szenetelen és vakmerő volt a spanyol politika egy tragikus pillanatában...

Az lesz csak mulatságos — ha a békés állapotok egyszer visszatérnek Spanyolországban, s én majd kiadatam beszédeinek antológiáját, elképzelni is nehéz ennél mulatságosabbat. — Hülye a királyunk is. Beteg és gyöngy. Neki is takarodnia kell. Mindég két-színű volt, a háború alatt is.

— A marokkói háború? — Ez is tisztára Alfonz műve. Most

mosssa a kezeit és békés szándékairól beszél,

de egyedül neki volt szüksége erre a szerencsétlen háborúra, hogy presztízsét biztosítsa. Önkéntesei persze kezére játszottak, mert egy rablóhadjáratra volt kilátás Marokkóban...

A szemüveg mögött Don Miguel eleven fekete szemét a spanyol szenvedély gyújtja ki, szakálá indulatosan remeg.

— Az én misszióm? — Tudom és érzem, hogy Spanyolország a renaissance-on, reformáción és ellenreformáción át is megőrizte nemzeti jellegét, amit évszázadokkal előbb birt. Más népek intézményeket, könyveket hagytak ránk a mi szellemünk még népünkben élnek: szent Terézia nekünk több, mint bármely intézmény, több mint bármely, »tisztá és kritikája« — Nemsokára franciára fordítják műveimet: teológikus költeményeim »Velasquez Krisztusát«, »Don Quichotte és Sancho életét.« ezekben megláthatja mit akart. Azt mondják, én a tradicionális Spanyolországot képviselem, de én inkább

a spanyol lelkiismeretét képviselem.

Azt mondják másrészt, hogy voltaireista vagyok és Anatole France-hoz hasonlítanak. Tiltakozom mindkét állítás ellen. En a szabad gondolkodók hitét ép úgy meg akarom törni, mint a katolikusokét, mindenkinek a hitét meg akarom törni, aki valamilyen megnyugodott; azt akarom, hogy

mindenki nyugtalanul és szorongva éljen

ez az én misszióm! — Az európai szellemet keresem, de mit talállok? A legellentétesebb és ellentmondóbb szellemi áramlatokat. S épen ebben az ellentétességben találtam meg lényegét. Nincs több egységesítő szellemi hatalom. Az európai szellem legnagyobb ellenségei akik egy abszolút, dogmatikus, megváltozhatatlan igazsággal hisznek.

Irodalmi kérdések kerülnek szóba: —

Anatole France? Nem nagyon szeretem, született ironikus és hamar felingerel, de én mondtam már, — nem vagyok voltaireista. Az új francia irodalmat még nem ismerem annyira, hogy ítéletet mondhatnék. Dosztojevszki? — Nem tudott se komponálni, se konstruálni, legértékesebb művének a Karamaszov testvéreket tartom.

Ismerem-e a magyar irodalmat? Sajnos, csak Petőfit. Révész Andor, aki Spanyolországban él több versét lefordította. Hatalmas temperamentum! — Hallottam róla, hogy szerb származású és Petrovich-nak hívták, s ezt mondtam is Révésznek. Rettenetes dühbe gurult. »Mindez hazugság!« — mondotta, — Nos, már több magyartól kérdeztem, mi az igazság, de még mindig nem tudom mit mond ön? — Amit hallott, az való, s mégis Révésznek van igaza. A szellem mellett, mely formál, elnémul a faji elmélet. Petőfi a magyar lélek megnyilatkozása. Még szabadság ideájában is — túllépve egy nemzeti gondolatkor határát, — a magyar alföld fia. Ismeri a modern magyar irodalmat?

— Csak Kosztolányit, aki regényeim akarja átültetni magyarra, egy fiumei olasz lefordította már nyelvükre egyik művem. Elettérjáról és írásmódjáról közölhetek még néhány érdekes nyilatkozatot.

— Korán kelek és korán fekszem, mint a falusiak. Nyolc órát alszom, ez talán soknak tetszik, de viszont a nap többi részében, annál elevenebb vagyok. Az iskolaév alatt dolgozom. Nyáron kirándulok, hegyeket mászok, s a parasztokkal beszélgetek. Alig voltam valaha beteg.

— Rendesen tollal kezembem gondolkodom. Csak ha írok, jönnek gondolataim. Midőn a tollat a papírra teszem, nem tudom még, vajon mi fog jönni. Vázlatot sohasem csinállok.

— Terveim? Egyelőre Franciaországban maradok. Itt szeretnek. De Páris, bár csodálatos város, túl zajos nekem. Átutaztam Normandián, gynyörű vidék, itt szeretnék valami csendes helyen meghúzódni addig is mig... Nos, remélem, nem tart már soká...

Műszaki könyvek

Balog Arthur:	Gázgépek működése	Lel 45.—
Balassa Frigyes:	A cséplőgépek szerkezete és kezelése	180.—
Clementis László:	Bádogosság	72.—
Göndör Lajos:	Gyorsító benzínmotorok	
	Az automobil-, repülőgép-, kerékpár-, csónak- és eke-motorok működési és szerkezeti elveinek ismertetése, kezelése és üzemzavarainak gyors megszüntetése (322 ábrával)	145.—
Hinsenkamp Bernát:	Elemi műszaki mechanika	220.—
Jaloviczky Lajos:	Gázmotorok	150.—
	Vízgép- és gőzturbinák	130.—
	Gőzturbinák	135.—
Lázár Streck:	Házi vízvezeték, csatornázás, gázberendezés	60.—
Bagossy Béla:	Elektromos erőátvitel	220.—
Jesch László:	Váltakozó áramú motorok	100.—
Rohonyi Gyula:	Az általános elektrotechnika elemei	110.—
Sávoly Mihály:	A gőzmozdony leírása, működése és kezelése	180.—
Naszályi József:	A stabil gőzkazánok és gőzgépek gyakorlati tankönyve	240.—

Elsőrangú szakmunkák különféle szakmákból

Mihalik Gyula:	Textilanyagisme és technológia	Lel 40.—
Littván Sándor:	Ipari számtan és áralkuláció	40.—
Hollerung Gábor:	Mesterséges hűtés és jéggyártás	90.—
Dr. Hankó Vilmos:	Chemia a mindennapi életben	75.—
Grofcsik János:	Építőipari anyagtan	60.—
Borsányi József:	Kőműves és kőfaragó szerkezetek	72.—
Bodh József:	A cipészipar kézikönyve	72.—
Dr. Dubovitz Hugó:	A szappangyártás	110.—
Diószeghy-Csipkay:	Fatechnológia. Fapari szakirányú tankönyv	130.—

Megrendelhető az összeg előzetes beklüldése ellenében vagy utánvétellel

a Brassói Lapok Könyvosztályától
Brassó, Kapu-ucca 64—66. szdm.

Nyugdíj jár az esküt nem tett magyar tisztviselőknek

November negyedkén lesz a semmitőszéki tárgyalás

A világ kulturnemzetei ezerkilencszázhusz január negyedikén írták alá Trianonban azt a békeszerződést, amely véglegesen megállapította az újabb államok határait. Csak ezen a napon ratifikálták Erdélynek és Magyarországtól lekapcsolt területeknek Romániához való csatolását.

Ezerkilencszázhusz január negyedikeig a román megszállás alatti részekben minden funkcióban levő állami hivatalnoknak, köztisztviselőnek és közalkalmazottnak ha állásához ragaszkodott, feltétlenül jogában volt, helyén megmaradnia, amennyiben pedig távozni akart, igénye volt a szolgálati idejéhez mért nyugdíjára.

És mégis közvelel, a világháború lezajlása után 1919 januárjában, vagyis még a békeszerződés megkötése előtt egy évvel, az akkori román kormány itt működő tisztviselőktől hűségesküvet követelt.

Bár a nemzetközi jog értelmében megszállott területre felségjogokat kiterjeszteni nem lehet, ez is mint sok egyéb jogtalanság a Macht vor Recht elvénél fogva utólagosan jóváhagyást nyert.

Az esküt le nem tett tisztviselők elhatározását nagyon komoly érvek sorozata indokolta. Mindenestre legfőbb ok az volt, hogy a magyar államnak tett hűségeskü alól egyetlen egy magyar tisztviselő sem volt feloldva. Leikiismeretben tehát a magyar hűségeskü még mindenki kötelezőnek tartotta. S mivel a megszállott terület még nem volt hivatalosan átadva Romániának, vagyis az imperium kiterjesztését még nem lehetett befejezett ténynek venni, a legtöbb tisztviselő attól félt, hogy a román királynak tett hűségeskü nyílt hazaárulás, amelyet esetleg rövid idő múlva a magyar kormány szigorúan meg fog torolni. A törvényszerű alapot nélküli hűségeskü letétele a bizonytalan helyzetben álló tisztviselők jogérzését sértette legerősebben.

Ezenkívül voltak olyan hivatalnokok és tisztviselők, akik hosszú, becsületes közszolgálatuk után sine ira et studio sem kedvet sem erőt nem éreztek egy egészen új szellem, új adminisztráció, új törvények és rendeletek elsajátításához, s egy teljesen idegen hivatalos nyelv megtanulásához. Emellett is megérthető, hogy voltak egyesek, akik hivatalos működésük derekán, vagy már pályájuk vége felé közeledve nem tudták volna magukat abba az egészen ismeretlen légkörbe beleélni, akik érezték, hogy a rájuk váró köteleességeknek nem tudnak majd kellőképp megfelelni. Inkább választották tehát a végleges távozást, mint a lelkiismeretlenül elvállalt hivatali szereplést.

Az elmondottakból kitűnik, hogy a magyar tisztviselők eskümegtagadásának tiszteltetelmű okai voltak. Legnagyobb szerepet játszott ebben a törvénytisztlet, a lelkiismeret és a férfias önérték. S éppen ezért ezek a becsületes hivatalnokok és tisztviselők, akiknek a kenyér és lelkiismeretük között kellett választaniuk, érdemtelenül és igazságtalanul részesültek büntetésben, amikor őket még a kijáró nyugdíjuktól is megfosztották.

Averescu kormányelnök belátta ennek az önkényes rendelkezésnek égbekiáltó igazságtalanságát. Belátta, hogy az idő előtt kiadott eskü le nem tévése miatt jogtalanság volt a tisztviselők elmozdítása, s főleg nyugdíj igényük elkobzása. Averescu, hogy az előbbi kormányok méltatlan intézkedését némileg helyrehozza, a békeszerződés aláírása után, mikor a kapcsolatos részek már jogilag is Romániához tartoztak, körrendeletben hívta föl az elbocsátott, esküt nem tett tisztviselőket és hivatalnokokat, hogy elvesztett állásukat visszanyerhetik, nyugdíjukra is igényt tarthatnak, ha záros határidőn belül a hivatalos esküt utólag leteszik.

E körrendeletre a tömeges jelentkezés megindult. A felszabadult lelkek most már örömmel tettek a felhívásnak eleget. Ami ismét azt igazolta, hogy első alkalommal az eskü megtagadása tisztán és csakis lelkiismereti kérdés volt.

Az esküre jelentkezők közül a fiatalabb erők egy kis részét vissza is helyezték a megfelelő állásokba, az idősebb tisztviselők pedig jóreménnyel várták nyugdíjuk kiutalását.

De jött a liberális uralom, a Bratianu kormány, amely sietve nyilatkoztatta ki, hogy az előbbi kormány ígéretei reá nézve

nem kötelezők. És az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjának kiutalását kerekén megtagadta.

A jogaikban megsértett és anyagilag súlyosan megkárosított tisztviselők a végső törvényes eszközökhöz folyamodtak, amidőn panaszukkal egyetemlegesen a semmitőszékhez járultak, hogy ott döntést provokáljanak.

A semmitőszék ezt a fontos ügyet, amely közel másfélezer volt magyar tisztviselőnek és ezer hivatalnoknak egzisztenciájába vág, november hó 4-én fogja tárgyalni.

Érdeklődéssel nézünk az ítélet elé, s

reméljük, hogy a bírói szervezet e legfelsőbb fóruma az ország becsületbeli adósságát be fogja váltani.

Már többször volt alkalmunk meggyőződni a semmitőszék pártatlanságáról. Itt egy újabb alkalom, mikor hatalmas szavával, puritán tekintélyével súlyosan elítélheti a mai kormány mentalitását, amelynek politikája a jogfosztás. Amit az erőszakos kormány a közvélemény érzelmeiben összetört, azt építse fel újra az igazságszolgáltatás keze. Épüljön föl már egyszer a törvényben tett hűtünk és bizalmunk.

T. D.

Albrecht főherceg királysága ellen Csehszlovákiának nincs kifogása

Tárgyalják az új házszabálytervezetet

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Wild József tegnap ismertetett nyilatkozata, melyben Gömbös Gyulát azzal vádolta, hogy a Tisza-Duna közén katonaságot táboroz, még mindig élénken foglalkoztatja a közvéleményt. A Pesti Hírlap arról értesül, hogy a rendőrség Rakovszky Iván belügyminiszter megbízásából felkérte Wildet, hogy adja át adatait, amelyekkel bizonyítani tudja a Gömbös ellen felhozott vádakat.

Ugyancsak a Pesti Hírlap értesül arról is, hogy a Budapesten székelő külföldi diplomaták Schippa pápai nuncius elnöklése alatt a puccs ügyében értekezletet tartott. A kiszivárgott hírek szerint szóba került Albrecht főherceg trónrajutásának kérdése is és

az a nézet alakult ki, hogy Albrecht trónrajutása ellen Csehszlovákia nem emelne kifogást.

Az új házszabályok tervezete

A házszabályokat tárgyaló bizottságban ma ismertették a házszabályok tervezetét. E szerint egy ülésen csak két órát vehetnek

igénybe az interpelláción. Írásbeli interpellációra az illető miniszter csak írásban válaszol, a választ felolvassa a Házban és vita nélkül döntenek. Szóbeli interpelláció a Ház külön engedélyével, vagy pedig husz képviselő írásbeli kérelmére lehetséges, s elmondása az indoklással együtt

egy negyed óránál tovább nem tarthat

Az általános vitában csak egy óra hozszozat szabad beszélni, s bármelyik képviselő indítványozhatja a vita bezárását.

A parlamenti durvaságok ellen is erélyes rendszabályokat tartalmaz az új házszabály. A büntető szankciók közé tartozik az illető képviselő választókerületében való kiaplakázása, kitiltás meghatározott számú ülénapokról, s amennyiben a mentelmi bizottsághoz utasítás után folytatnak rendezavart, a rendezavaró képviselő az ülésteremből kiutasítható.

Az új házszabályokat a fővárosi javaslat után tárgyalja a nemzetgyűlés.

Diplomáciai bonyodalom a técsői magyarok földje miatt

Elárverezik a határmenti csehszlovák lakosok romániai birtokait Mennyit ér a külügyminiszterek megállapodása? — Monstre-küldöttség megy az ungvári kormányzóhoz

MARAMAROSSZIGET. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A román alkotmánytörvény értelmében tudvalevőleg azon idegen állampolgárok, akik nem tartózkodnak az ország területén, nem birtokolhatnak Romániában mezőgazdasági ingatlanokat. A törvény úgy rendelkezik, hogy az ilyen birtokok tulajdonosuk javára elárverezendők. Az alkotmánytörvény e passzusa nagy zavart keltett és furcsa helyzetet teremtett Máramarosban, a melyet a trianoni határvonal két, teljesen életképtelen darabra osztott. A határmegállapítás egyáltalán nem volt tekintettel a magántulajdonra, csupán katonai szempontok érvényesültek a határvonal meghúzásánál. Így történt, hogy a határközségek és lakosaik lehetetlen helyzetbe kerültek. Nagyon sok esetben a határvonal idegen állam területére helyezte pl. a técsői kiscigazda kertjét, amely a házhoz tartozik, az meg éppenséggel nem ritka helyzet, hogy a község legelője és a külső kertek a határon túlra kerültek.

Különösen a csehszlovákiai Técső község szenvedett sokat a lehetetlen határmegállapítás miatt. A község többnyire magyar kiscigazdái már

számtalan memorandummal fordultak a csehszlovák kormányhoz, sőt a népszövetséghez is,

ahonnan a román földbirtokreformmal kapcsolatos sérelmeik orvoslását várták.

A rendkívül érdekes és fontos probléma diplomáciai utra terelődött és a kisanjant legutóbbi konferenciáján is szóba került. Benes és Duca külügyminiszterek hosszas tárgyalás után arra a megállapodásra jutottak, hogy

a román alkotmánytörvény végrehajtását egyelőre felfüggesztik.

A técsői magyarok és a határmenti lakosság megnyugvással fogadták a két ország külügyminiszterének egyezményét. Annál nagyobb volt a megkönnyődés, amikor a napokban Molnár Sándor técsői kiscigazda hivatalos értesítést kapott az erdélyi kincstári hivatal máramarosszigeti igazgatóságától, a mely tudatja vele, hogy két és fél holdnyi gyümölcsösét, amely a békeszerződés értelmében Románia területéhez tartozik,

elárverezték és az árverésből befolyt 900 (kilencszáz) lej a hivatal szigeti igazgatóságánál felvehető.

A hivatalos írás óriási riadalmat keltett Técsőn, ahol talán minden tizedik ember kertje a Molnár Sándoréhoz hasonlóan román területen van. A técsőiek táviratilag értesítették Benes külügyminisztert a történelekről és 500 tagu küldöttség készül Ungvárra, ahol Beszkid Antal kormányzó sürgős intervencióját fogják kérni.

A felekezeti béke jegyében épült templom

A nagyváradi román püspök magyar és zsidó családok vendége — A dobrácsapáti templom ünnepélyes felszentelése

NAGYKAROLY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Számtalanszor vádolják meg a Romániában élő kisebbségeket azzal, hogy sovinizmusból elzárkóznak a románok által indított minden akciótól. A kisebbségek számtalanszor bebizonyították, hogy minden áldozatra készek a románokért is, ha tudják, hogy az akció megérdemli a támogatást, azonban természetesen, elzárkóznak akkor, ha az akció egyenesen a kisebbségek érdekei ellen irányul.

Szép példáját adták ennek Szatmármegye egyes községei most, amikor a dobrácsapáti szegény románoknak templomra volt szükségük. A templom felépítéséhez felekezeti különbség nélkül nagy összeggel járultak hozzá római katolikusok, reformátusok, és zsidók is. Legnagyobb összeget a zsidó Jeremiás család adta a templom építéséhez.

Frenutiu Valér nagyváradi görög katolikus püspök szentelte fel a templomot. A püspököt lovas bandériummal és négyes fogattal várták. A fogadtatáson tíz faluból érkeztek a hívei Dobrácsapátira.

Felszentelés után meglátogatta a püspök a Helmecey és a Jeremiás földbirtokos családokat. A püspök arra is felhasználta útját, hogy a szatmármegyei községeket meglátogassa. Körutat tett Dobrácsapátira, Szalmárhegy, Amacz, Mederisz, Turtarebes, Erdőd, Réztelek és Oroszfalu községekben és Szatmárt is meglátogatta.

A BRASSÓI LAPOK ERDELYI HIREI

BRASSO

— **Isteni üszletek sorrendje a brassói róm. kath. temetőben.** A plebánia hivatal tudomására hozza a híveknek, hogy a szokásos kivilágítás a temetőben ez évben nem november elsején, hanem november másodikán vasárnap délután lesz és pedig a postaréti és bolgárszegi temetőben délután 4 órakor, a bolonyai temetőben pedig délután 5 órakor.

— **Egyházi hírek.** A sepsi ref. egyházmegye esperese: Kiss Albert, Tőkés József főjegyző, Farkas István számvevő kíséretében Brassóba érkezett a szokásos egyházvizsgálat megejtésére. A bizottság e vizsgálatot az egyháznál és iskolánál okt. 29 és 30-án teljesítette; 31-én részt vesz a délelőtti templomi Reformációi ünnepélyeken, aznap d. u. 6 órai egyháztanácsi ülésen és este 8 órakor a Fehér Bárány külön éttermében tartandó reformációi társasvacsorán. Nov. 1-én megy a bizottság Zernestre, az ottani ref. egyházi ügyek megvizsgálására. — Brassói református templomban az idei első vallásos estély nov. 2-án, vasárnap d. u. 5 órakor lesz.

— **A vasember.** A brassói munkásszervezetek vasárnapi mulatsága iránt városszeri nagy érdeklődés nyilvánul meg. A mulatságon színpadon kerül Csiky Gergelynek Vasember című tragédiája, melynek sikerét a szereplők képességei már előre is biztosítják. Az előadás a Redoutban lesz délután 4 órai kezdettel. Utána tánc.

— **A brassói Izraelita Nőegylet** szerdán este 9 órakor teastélyt ad az Iparegylet, nagytermében. Az estélynek az előjelek szerint rendkívül nagyszámu, előkelő publikuma lesz.

KOLOZSVAR

— **Kihallgatták a Condescu-pör terhelő tanuit.** A törvényszék ma folytatta a Condescu-per főtárgyalását. Többek között kihallgatták Lengyel Irodalmifőnököt Han igazgatót és a terhelő tanuk egy részét.

— **Meggyilkolta a barátját.** Mezőszentpéteren halva találták Görbe Sándor gazdálkodót. A helyszínére azonnal kiszállott Bircescu ügyész, aki megállapította, hogy Görbét egyik barátja Szőlősi Péter kocsis gyilkolta meg.

— **Elitelt postakocsi rablók.** Hónapokkal szelődött történet, hogy Fülöp Lajos és Páncs János vasutasok kiraboltak a szamosújvári vonalon egy postakocsit. Ugyükben most tartották meg a főtárgyalást és a hadbíróság a tetteseket 2-2 hónapi fogságra ítélte.

— **Cigányasszony az ékszerboltban.** Kádár István órák üzletébe egy ismeretlen cigányasszony besurrott és tizenötezer lej értékű ékszert ellopt. A tolvaj asszonyt üldözöbe vették, de sikerült elillannia.

— **Rablótámadások napirenden.** Kolozsvárt napirenden vannak az utonállások és rablótámadások. Szerdán éjjel Lelever Flórián és Stark Sándor kereskedősegeket, ahogy éjjel egy órakor keresztülmentek a Nádasréten, két ismeretlen ember megtámadta, megverte és késsel megszúrta. — Hasonló sors érte csütörtökön Zsibói Kálmán kereskedőt, akit egy ismeretlen egyén meg támadott és úgy fejeverte, hogy elájult. Zsibónak minden pénzét, tizenhatezer lejét is elrabolták.

— **Sok marha, kevés vevő.** Szerdán kezdődött az állatvásár. A vásárra, mint tudósítónk jelenti, nagyon sok állatot hajtottak fel, de kevés vevő volt.

NAGYVARAD

— **Részletekben fizethetik a nagyváradi kereskedők adóhátralékukat.** A nagyváradi pénzügyigazgatóság legutóbbi kimutatása szerint kereskedők és magánosok adóhátraléka 109 millió lej tesz ki. A kereskedők ma küldöttségileg kérték a pénzügyigazgatót, hogy az adóhátralékot részletekben fizethessék. A pénzügyigazgató eleget tett a kereskedők kérésének.

— **Tűz Horváth Nusi lakásában.** Nagyváradról jelentik lapunknak, hogy ma hajnalban tűz pusztított Horváth Nusi, az Erdély-szeri ismert operettprimadonna Uri-ucca 17. szám alatt levő lakásában. A tűz a művész nőfiérének a szobájában keletkezett, valószínűleg egy elhagyott cigarettától. Maga a művész nőfiére már csak utolsó pillanatban vette észre a tüzet, amidőn a lakásbe rendezés megmentésére már gondolni sem lehetett.

— **Elfogott betörők.** Nagyváradról telefonálja munkatársunk: Szűcs Hermann nagypiacteri raktárába az éjszaka két betörő Sándorovszki Sándor és Bene Vince behatolt és kifosztották a raktárt. A házmaster észrevette a betörőket, detektívet hívott, akik hosszas küzdelem után lefűltek a jömadarakat. Mindketten több betörést követtek el az utóbbi időben.

— **Fogadallan prókátorok.** Eisler Bernát nagyváradi kereskedő a napokban Bukarestből Nagyvárad felé utazott. A fülkében kivüle még két ismeretlen férfi ült, akik Magyararmada állomás közelében veszekedni kezdtek. A veszekedésből csakhamar tettelegességre került a sor, a két férfi épen egymásnak akart rohanni, mikor Eisler el akarta egymástól választani a veszekedőket. Erre egyikük meglökte Eisler, majd mindketten rárohantak, kilépték kezéből 50.000 lej értékű ékszereket tartalmazó tárcáját s a vonatról leugorva elmenekültek. A rendőrség megindította a nyomozást.

TEMESVAR

— **A temesvári hadkiegészítő új parancsnoka.** Sombateanu ezredes eddigi hadkiegészítő parancsnok helyébe Negrea Viktor alezredes neveztek ki hadkiegészítő parancsnokává. Negrea alezredes már egy ízben vezette a hadkiegészítő ügyeit és városszeri ismert és kedvelt tagja a temesvári társadalomnak.

— **Erősítik a Temes partját.** A tavasszal, mint ismeretes, a Temes elemi erővel tört ki Karánsebes mellett, Ujkaránsebesen a medrétől. A kormány most százezer lej utalványozott a part helyreállítására illetőleg erősítésére. Így aztán a munkálatok már meg is kezdődtek. A község lakosságának fuvarszolgáltatással kell a munka megnevelését elősegítenie.

— **Cosma Aurél válópöre.** Temesvárról jelentik: Erődes válópör foglalkoztatta a temesvári törvényszék egy külön tanácsát. A pör szereplői az itteni társadalom jól ismert tagjai: Cosma Aurél dr., a Bánság első román prefektusa, a Bratianu kormány volt közmunkaügyi minisztere és Temesvár város jelenlegi képviselője elvált feleségétől. A képviselő felesége Cosma Lucia ismert énekesnő volt, aki már a háboru előtti időben hangversenyzett a román udvarban s jelenleg Temesváron a hadiárva házában elnököje. Cosma Lucia nemrégiben királyi kiutestében is részesült.

— **Elfogták az ujszentesi halálos verekedés tettesét.** Megirta már a Brassói Lapok, hogy Ujszentesen tragikus verekezés történt, amelynek következtében Joó László iskolaigazgató belehalt abba az ütésbe, amelyet Mágory Lajos mért a fejére. A halálos verekezés után Mágory Ujszentestről elutazott állítólag azért, hogy meglátogassa Kézdivásár helyen élő rokonait. A temesvári ügyészség azonban időközben telefonon érintkezésbe lépett a brassói államrendőrséggel, amelyet figyelmeztetett Mágory utazására és egyben az iskolaigazgató letartóztatását kérte. A brassói rendőrség Hrizea detektívet bízta meg Mágory felkutatásával. A detektív ma hajnalban a brassói pályaudvaron rátalált Mágory Lajosra, aki épen vonatra akart szállni fiával együtt. Az iskolaigazgatót előbb a rendőrségre vitték, majd őrizet mellett Temesvárra szállították.

— **Elkallódott a két zsák amerikai levél.** Temesvárról jelentik: Ismeretes, hogy a temesvári kettős számu postahivatalban két zsák amerikai levél eltűnt. A megindított nyomozás semmi eredményt nem produkált. s azt hiszik, hogy valamelyik mozgópósta tévedésből magával vitte vidékre és ott talán elkallódott.

— **A temesvári bartulajdonosok és a záróra.** Temesvári tudósítónk jelenti: Marcus István dr. színészeti főfelügyelő ma fogadta a temesvári barok és kabarék tulajdonosait, akik kifejtették előtte, hogy a jelenlegi egy órai záróra igen korai s így egzisztenciájukban vannak megátalva. Marcus főfelügyelő ígéretet tett, hogy intervenálni fog ügyükben.

— **Ismeretlen hullát találtak Temesváron.** Tegnapelőtt a mentők a pályaudvar közelében egy ismeretlen ember hullájára akadtak. Beszállították a kórházba, ahol csak annyit tudtak megállapítani, hogy Bauer Györgynek hívják.

— **November 16-án kongresszust tart a Bánati Kereskedők Szövetsége.** Temesvári munkatársunk telefonálja, hogy a Bánati Kereskedők Szövetsége, amelyhez a temesvárkörnyéki és aradkörnyéki kereskedők is tartoznak, november 16-án Temesvárott kongresszust tart. Tárgysorozat: az üzlethelyiségek védelme, vámszabadraktárak létesítése, a pénzügyi és forgalmi adó eltörlése és a kényszerjegyzési rendelet szigorítása érdekében teendő lépések.

LUGOS

— **Vizsgamánia minden vonalon.** Lugosi tudósítónk jelentése: A kisebbségi tisztviselőkre elrendelt vizsgák epidemiaszerűleg terjednek a hivatalnokvilág minden kategóriájában. Alighogy lezárult a krassószerény-megyei közigazgatási hivataloknál működő tisztviselők nyelvvizsgálója, a lugosi pénzügyigazgatóság is vizsgatételre szólította fel a hatásköre alá tartozó pénzügyi és adóhivatali kisebbségi tisztviselőket. A felhívás folytán harmincan jelentkeztek ekzáménra, akik közül csak tizenketten vannak a központban szolgálók. A vizsgák tegnap és tegnap előtt tartottak, két egész napon át. A vizsgalóbizottság tagjai: egy pénzügyi felügyelő, a lugosi pénzügyigazgató és ennek helyettese, valamint alugosi állami liceum egy tanára, mindnyájan regátiak. A vizsgák eredményéről a nyilvánosság számára eddigelé még nem adtak nyilatkozatot.

MAROSVÁSÁRHELY

— **Ötletse a görögnyí vadászaton.** Ötletse Ferdinand király tegnap Marosvásárhelyen tartózkodott rövid ideig, ahonnan a görögnyí havasokba ment vadászatra.

— **Meghalt az 1849-iki főkirálybíró leánya.** Tegnap reggel Marosvásárhelyen meghalt özvegy Dicső Béla táblabíró özvegye. Az elhunyt leánya Petri Ádám volt főkirálybíró, akit 1849-ben az oroszok tuszul hurcoltak el. Petri Ádám 1852-ben mint Marosvásárhely polgármestere fogadta az osztrák császárt.

— **A Munkásotthon ügye.** A marosvásárhelyi munkásság tegnap nyújtotta be felebbezését a prefektusnak a munkásotthon bezárása ügyében. A prefektus a felebbezést azonnal továbbította a belügyminiszterhez. A munkásság között óriási izgalom uralkodik és valószínű, hogy a kérés megtagadása esetén általános sztrájk tör ki.

— **Csatornázzák Szovátát.** Marosvásárhelyről jelentik: A szovátai egészségügyi felügyelőség felszólította a fürdőigazgatóságot, hogy a legrövidebb idő alatt intézkedjék a villák csatornázása iránt. A fürdőbirtokossági szövetkezet erre közgyűlést tartott s egyöntetűen kérték dr. Ghilea főorvost, hogy az általános pénzhiányra való tekintettel eszközölje ki a felügyelőségnek a rendelet végrehajtásának elhalasztását.

— **Közmunkával építik fel a szovátai községi iskolát.** Marosvásárhelyről jelentik: Szovátán már megkezdtek a községi iskola építését, melyet közmunkával építenek fel. A székelyek szívesen járulnának hozzá munkájukkal az iskola felépítéséhez, ha az magyar tannyelvű volna, de az állam a magyar nyelvű iskolát Szovátától nyolc kilométernyire építette fel és a községben román nyelvű iskolát építtetett. A község képviselőtestülete a jövő héten foglalkozik a kérdéssel és tiltakozni fog a közmunkára való ki rendelés ellen.

— **Svájci állampolgárnál nem lehet rekvirálni.** A marosvásárhelyi lakáshivatal nemrégiben egy itt lakó svájci állampolgár házából két szobát rekquirált el. A svájci állampolgár panasszal fordult követségéhez, mely azonnal intervenált a belügyminiszternél, a ki tegnap küldte le döntését. E szerint svájci állampolgár házában nem szabad rekquirálni.

— **Nem engedélyezték a munkások gyűlését.** Megirtuk már a Brassói Lapokban, hogy a marosvölgyi munkásszervezetek kerületi szaktanácsa november 1 és 2-án Szászrégenben közgyűlést akart tartani, hogy e gyűlésen a második és harmadik nemzetiség alapján tömörülő munkásszervezeteket egyesítse és hogy a munkásság egységes frontot alakítson jogainak védelmére. A gyűlés megtartása elé azonban súlyos akadályok gördültek, mert a szászrégeni rendőrség tegnap ismeretlen okból megtagadta a gyűlést.

lés engedélyezésére vonatkozó kérés approbálását. A visszautasítás a marosvölgyi munkásság körében nagy elkeseredést váltott ki.

CSIKSZEREDA

— Felnyitották a dohányjövődék kasszáját. A csikszeredai három milliós sikkasztási bűnper ügyében kiküldött vizsgálóbizottság ma felnyitotta a dohányjövődék lepecsételt raktárát, a hiányt azonban mindeztideig nem lehetett pontosan megállapítani. Ez majd csak akkor történhetik meg, ha a sepsiszentgyörgyi dohánygyárból, a kolozsvári dohányjövődéki központból és a csikszeredai pénzügyigazgatóságtól megkapják a kimutatást a dohányjövődéki raktárba szállított dohány mennyiségéről. A pénztári könyvek átvizsgálása során a bizottság egy 300.000 lejről szóló nyugtát talált, amelynek összegét szintén zsebre vágta Sándor Béla. A pénztár felnyitása alkalmával abban mindössze 160.000 lejnyi aprópénzt találtak. Ugy látszik, hogy a raktárfőnök nem akarta megterhelni magát a sok aprópénzzel. Bizonyos azonban így is, hogy három milliónál több az összeg, amellyel Farcádi Sándor Béla megkárosította a kincstárt.

— A buzgó szigurancdetektív. A csikszeredai sziguranc hivatal pár hónappal ezelőtt új detektívet kapott, aki nagyon agilisnek mutatkozott a különböző államellenes bűntények felkutatásában. Többek között a multikoriiban odament az uccán a Brassói Lapok csikszeredai tudósítójához és Nagy Gábor marosvásárhelyi tanár néven bemutatkozva felvilágosításokat kért egy bizonyos cikkre vonatkozólag, majd roppantul érdeklődött a kisebbégi iskolakérdésekről, mert mindenáron nevet és dicsőséget akart szerezni egy irredenta szervezet teleplezésével. Ez a jeles tehetségű kutató azonban megunt a sziguranc hivatalban való további szolgálatot, s a napokban nagyobb összeg hivatalos pénzzel a zsebében váratlanul bucsút mondott Csikszeredának. A rendőrség a megszökött detektívet körözi.

MARAMAROSSZIGET

— Egy örült asszony megölte a férjét és a fiát. Máramarosszigetről jelenti tudósítónk: Párját ritkítóan borzalmas gyilkosság történt egy máramarosi, Isitenfelejtette faluban. Visó völgyben hetekkel ezelőtt eltűnt Pacurariu Juon földműves. A falubeliek suttogása nyomán a csendőrség figyelni kezdte Pacurariu házát s egyik éjjel borzalmas látvány tárult eléjük: a padláson gyertya égett és Pacurariuné a gyertyafényben csókolgatta holt férje arcát. Behatoltak a lakásba és amikor Pacurariuné meglátta a szuronyos csendőröket, templomi zsolozsmákat kezdett énekelni. A padláson a csendőrök még egy hullát találtak: az ifjú Pacurariu Mihály hulláját. Az asszonyt valatára fogták, mire teljesen kitört rajta az örület. Kacagva mesélte, hogy vasárnap este a férjével pálinkát iddogáltak és ő annyira berugott, hogy egy konyhakéssel szíven szurta az embert. Néhány nap múlva hazaérkezett a fia, aki szabadságra jött katonáéktól és mikor észrevette a borzalmas gyilkosságot fel akarta jelenteni az anyját. Az örült nő félelmében szíven szurta a fiát is, amikor az aludt és mindkét holttestet felcipelte a padlásra. A csendőrök a szörnyű dráma szerencsétlen hősnőjét a szigeti elmeorvóintézetbe szállították.

NAGYKAROLY

— Tülekedés az alispáni állásért. A megüresedett szatmármegyei alispáni állásért nagy tülekedés folyik. Már a pályázat kiírása előtt megérkezett Popescu biharmegyei főjegyző pályázata. Popescut állítólag Mosoiu és Lepedatu miniszterek támogatják. Az állásra legnagyobb esélye dr. Ghetie kolozsvári városi főjegyzőnek van. Egyelőre öt delegáltak az alispáni helyére. A pályázat november ötödikén jár le.

— Elrekválták egy gyár raktárát. A lakásrekviráló bizottság lerekvirálta a Nagykarolyban levő Első Erdélyi Gombgyár raktárhelyiségét egy köztisztviselő részére lakás céljára. A törvénytelen és indokolatlan rekvirálás úgy a közönség körében, mint jogi körökben érthető feltűnést keltett.

SEGESVÁR

— A Magyar Párt segesvári tagozatának alakuló ülése. A Magyar Párt segesvári tagozata ma tartotta alakuló ülését. A központ képviselőiben Fekete Nagy Béla a Magyar Párt igazgatója utazott le Segesvárra.

A gazdasági tanácsos bűnlajstroma

Aki még Mosoiu miniszter szobrát is ellopja!

NAGYVARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok már több ízben foglalkozott Jónás Demeter gazdasági tanácsos viselt dolgaival, aki ellen most a miniszter — miután a hozzá panasszal ment váradvelencei gazdákat meghallgatta — a fegyelmi eljárás lefolytatását rendelte el, s annak vezetésével Hodor Viktor dr. közigazgatási főfelügyelőt bízta meg.

Hodor Viktor dr. ma kezdte meg a panaszos gazdák kihallgatását, akik közül mintegy százötvenet idéztek meg. A panaszosok egymásután adták jegyzőkönyvre a legkompromittáltabb adatokat Jónás Demeter ellen, s valamennyien készek bizonyítani a vádakát.

A panaszok előadásából kiderül, hogy Jónás tanácsos ur: amikor lopásról volt szó, nem válogatott. Lopott szénát, trágyát, ökröt, lovat, tehenet. A lopott marhák egy részét élő állatokban adta el, másik részét pedig különböző helyeken kíméltette. Erre nézve egész csomó mészáros jelentettek be tanuképen. A lopott lovakat huszezer, százezer és százötvenezer lejes árakon adta el, de a kincstári lovak értékével nem számolt el. Azt is vallotta az egyik kiscsorda, hogy Jónás a város fogatát, mint sajátját adta el.

A legérdekesebb volt Ignoli olasz szobrász vallomása, aki előadta, hogy Mosoiu miniszterről szobrot készített, s amikor Jónás Bukarestbe ment, megkérte, vigye magával, s adja át a miniszternek. Jónás visszatérése után csak annyit mondott a szobrásznak, hogy a szobor nagyon tetszett a miniszternek. A szobrász ebbe nem nyugodott meg, mert tudta, hogy Mosoiu minden ajándékot levélben szokott megköszönni, s amikor a miniszter legutóbb Nagyváradon járt, kihallgatást kért tőle, s megkérdezte, hogyan készült a szobor.

— Micsoda szobor? Én nem kaptam szobrot — válaszolta a miniszter.

Erre Ignoli elmondott mindent tövérléhegyére, mire a miniszter Iliescu őrnagyot bízta meg a szobor ügy kinyomozásával. S a szobrot — Jónás ur lakásán meg is találta! A kihallgatásokat holnap folytatják.

HIREK

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

Marosvásárhelyi fiók (szerkesztőség és kiadóhivatal): Piața Regele Ferdinand 18. Telefon 177.

A Brassói Lapok egyes példányainak ára 4 lej, vasárnap 5 lej; Bukarestben 1 lejfel drágább; Ausztriában 2500 o. K., Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 Dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Szombat, november 1.

Katolikus naptár: Mindenszentek ünnepe. — Protestáns naptár: Elemér. — Görög naptár: Kozma és Damján. — Izraelita naptár: 5685. Hesvan 4.

A nap kel 6 óra 53 perckor, nyugszik 17 óra 4 perckor. Legközelebbi holdváltozás: első negyed november 4-én 0 óra 18 perckor.

Időjárás: Egyelőre enyhe idő sok helyütt esővel, később változékony.

November 1.

Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét erre a dátumra. Kérjük azokat, a kiknek előfizetése ezen a napon lejárt, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a posta késedelmes kézbesítése miatt a lapküldés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre 800 lej

Félévre 420 lej

Negyedévre 220 lej

Egy hónapra 80 lej

Tisztelettel:

A Brassói Lapok kiadóhivatala.

— Fehér Anna, Gárdonyi Gézának három felvonásos parasztdrámája, melyben a címszerepét Máncs Piri játsza nov. hó 15-én kerül előadásra az Apolló mozgóban. Jegyek elővételben kaphatók József Domokos főtitkárnál, Kut-ucca 11. szám alatt.

— A százkilós birkozóhajnok és a gyöngö nem. Bysco amerikai birkozó bajnok, aki nem kevesebb mint százegy kilót nyom, valóperit indított a felesége ellen. A valóperoka, hogy az asszony rosszul bánt vele és többször — megverte.

— Egy kiváló erdélyi bíró halála. Lugosi tudósítónk jelenti: Egész Bánság és Erdély széles köreiben nagy tiszteletnek örvendő kiváló magyar bíró haláláról kapjuk az értesítést Budapestről. Vojnich Guidó bíró, a lugosi törvényszék hosszú időn át volt elnöke hónapok óta tartó szenvedés után Budapestben lakó családjá körében a múlt héten meghalt. Vojnich Guidó, a puritán magyar bíró a legutóbbi hónapokig még Erdély lakója volt. A román imperium átvételekor a Consiliul Dirigent előbb rendelkezési állományba helyezte, majd pedig hamarosan nyugdíjazta a még teljes munkabírásnak örvendő kiváló jogászt, aki ennek dacára, családjá hívása ellenére is itt maradt és Lugoson nyitott ügyvédi irodát. Ez év tavaszán kezdett betegeskedni s három hónappal ezelőtt repatriált Magyarországra. Ott érte a halál családja és gyermekei körében.

— Felfedezték a tudóvész szérumát. Kopenhágából táviratozzák: Mollgrad orvosprofesszor az itteni orvosegyesületben bejelentette, hogy sikerült felfedeznie a tudóvész szérumát, az aranytartalmu sanocrisint. A szérumot számos esetben használta már a professzor, s az bámulatos eredménnyel járt.

— Aranyak a petroleumtartályban. Hussein, Hedzsas exkirálya elvesztette a trónját, de a pénze megmaradt. Mussolini által ajándékozott autón tizenkét kis tartály volt, melyek állítólag petroleumot vittek magukkal az utra. Mint utólag kitudt, mindegyik tartályban huszezer darab arany volt. Így már jobbízű a száműzetés keserű kenyerere.

— Elveszett a Porond-uccában a Popovics-villa közelében egy fiatal »Spitz« kutyá, Becsületes megtaláló jutalomdíj ellenében adja át Montag testvéreknél, Weisz Mihály-u. 5. szám alatt.

— Modern Mozgó. Pénteken és szombaton »Amikor a gyermek könnyezik« szentimentális filmdráma lesz bemutatva. Főszerepben: Gloria Coogan (Jackie Coogan huga) Ezenkívül négy felvonás vígjáték is lesz vetítve. Csupán két nap választ el a »Rejtelmek háza« bemutatójától, a közönség minden rétegében óriási érdeklődés nyilvánul meg a film bemutatója iránt. Annyit elárulunk a közönségnek, hogy a film házi próbája már megtörtént és a filmet bátran lehet nevezni az összes filmek koronázatlan királyának. Es Mosjoukine? Mosjoukine nagyon szép fiú, aki lefogja verni minden eddigi a közönség szeretetében lévő bonviván társait. Fiatal, temperamentumos játéku és gyönyörű kék szemű színész. Brassóban pár nap múlva csak róla fognak beszélni.

— A Bedeus-féle zsebméretű új kiadása, amelyben a hozzátartozó vasuti térképen kívül a főbb erdélyi városok térképei bennfoglaltatnak, most jelent meg.

— Fűtik a Lenin sírját. A szovjetek kor mánya ritka kegyelettel adózik nagy mesterének, Leninnek. Legújában elrendelte, hogy a sírját állandóan fűteni kell, nehogy a bebalzsamozott tetem romlásnak induljon.

(*) Az Apolló mozgó minden filmje megkülönböztetett értékű filmalkotás. A modern házások című film a legfinomabb, legizlésebben kidolgozott attrakciók egyike. A főszerepekben a német filmművészet legjobbjai remekelnek. A fordulatos, megkapó meséjű filmet egy kacagtató, izig-vérig amerikai zsánerű burleszkkel és egy friss Pathé Journallal együtt szombatiig tartja műsorán az Apolló.

— Egy orchidea nyolcszázezer lej. A londoni kertészeti kiállításon látható egy orchidea, mely színére és alakjára nézve egyetlen a maga nemében. Még abban is, hogy csak minden nyolc évben virágzik és akkor is csak hat héten át. És ezért ezt a virágot nyolcvanezer frankra értékelték.

— Gömbös Gyula megverekedett Wild József képviselővel. Budapestről jelenti: Gömbös Gyula és Wild József között ma kardpárbaj folyt le. A felek teljes bandázzsal és nehéz lovassági karddal állottak ki és az első heves összecsapásban Gömbös a fején két csapást kapott. Gömbös segédei Zsilinszky és Eckhardt Tibor, Wildé pedig Hajós Kálmán és Karafiáth Jenő voltak.

A MAI PENZPIAC

Csütörtök, október 30.

A világpiacon a nyugati valuták látszanak megszilárdulni.

A belföldi piacon ma reggel 34.25 lejese svájci franknak megfelelő árfolyamokkal indul az üzlet. A hangulat bizakodó, a kínálat élénk, a forgalom sűrű. Bukaresti keresletre később a piac tartózkodóbb lesz, az irányzat keresletté és szilárdulóvá alakul át. A szilárdulás folyamata lassú. Este egy svájci frank 34.60 lej, egy angol font 810, egy dollár 177 és fél, egy francia frank 9.45, egy olasz lira 7.80, egy csehekrona 5.35, egy lejért 390 osztrák, illetőleg 425 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárlatban a tegnapi zárástól való eltérések.) Zárás: egy dollár 5.20 és egyenyed (egynegyed), egy angol font 23.48 (+4 és háromnegyed), száz francia frank 27.30 (+10), száz olasz lira 22.50 (+4), száz cseh korona 15.50, száz dinár 7.52 és fél (-2 és fél), száz lej 2.90, tizezer magyar korona 0.68, tizezer osztrák korona 0.7325, száz járadékmárka 123 és fél.

Budapesti értéktőzsde. A csütörtöki tőzsdénapon vontatott forgalom mellett az árfolyamok hanyatlottak. Zárati árfolyamok ezekben: Magyar hitel 437, Osztrák hitel 172, Salgó 475, Rima 128, Déli vasút 54, Államvasút 475, Kohó 340, Atlantika 19.5, Ganz Danubius 2050, Kőszén 2850, Papiripar 36, Nasici 1980, Szlavónia 79, Földhitelbank 210, Viktória malom 223, Kereskedelmi hitelbank 22, Pesti Magyar Kereskedelmi 1055, Beocsi 800, Urikányi 780, Láng 80, Lipták 20, Schlick 46, Brassói 386, Zabolai 64, Baróti 2.2, Cukoripar 2300, Temesi szesz 220, Hungária műtrágya 96, Olasz Bank 20, Angol-magyar 49, Leszámitoló 63, Magyar-Cseh 23, Nova 156, Közuti 60, Csáky 11.5, Izzó 730, Magnezit 1600, Viktória butor 2.9, Ofa 495, Malomsoky 6.5, Pesti Hazai 2890, Fegyver 900.

(—) **Diószállítás a vasutakon.** A vasut vezérigazgatósága úgy döntött, hogy a dió szezonáru lévén, szállításuk a kerületi igazgatóságok belátása szerint történik.

IRODALOM, MŰVESZET

— Stern Rózsika, a 16 éves hegedűvirtuóz Brassóban november 4-én fogja megtartani egyetlen hangversenyét. A zongoránál Zsuzsanna Rezső az ismert pianista. Jegyek a Klingsor hangversenyirodánál.

România Tribunalul Târgu-Mureş.

Nr. Pers. Jur. 2233—2—1924.

In numele legiei!

Tribunalul Târgu-Mureş ca instanța civilă asupra cererii de recunoaștere ca persoane juridice făcută de Societatea Cercul Economilor din Târgu-Mureş reprez. prin Dl. adv. Dr. Josif Plutz în baza desbaterilor orale ținută în ședința publică dela 4 Octombrie 1924. a pronunțat următoarea:

Sentința:

Tribunalul recunoaște acordarea pers. juridice Societății Cercul Economilor din Târgu-Mureş și ordonă înscrierea ei în registrul respectiv al Tribunalului.

Motive:

Având în vedere că Tribunalul cercetând în camera de consiliu a aflat în regulă actele depuse la dosar, conform legiei și Regulamentului Pers. Juridice.

Având în vedere susținerea reprezentanților legal al Societății, care a cerut recunoașterea potrivit legiei.

Având în vedere concluziile favorabile puse atât de reprezentantul legal al Ministerului competent cât și acele ale ministerului publice.

Pentru care motive Tribunalul a pronunțat dispozitivul Sentinței prezenta în ședința publică conf. art. 14. 15. din Reg. legiei pers. juridice.

Târgu-Mureş, la 4 Octombrie 1924.

St. Leon m. p. președinte. Popa m. p. grefier.

Cimbalmozik?

Moravetz cimbalom albuma már megjelent.

Egy igazi meglepetés a cimbalmozók számára. Kiválóan kiváló darabok gyűjteménye. Mindenütt kapható!

SPORT

(x) **Fegyelmű ülés.** A brassói sportkerület fegyelmi bizottsága pénteken, október 31-én este fél 9 órakor a Brasovia redoutbeli helyiségében ülést tart, melyre megidézi a mérkőzéseken büntetésből kiállított összes játékosokat, valamint azoknak az egyesületeknek képviselőit, amelyeknek elintézetlen fegyelmi ügyeik vannak. Supan titkár.

(x) **Az ATE Brassóban.** Az aradi kerület 1923—24 évi bajnoka, az Aradi Torna Egylet mely Erdély egyik legrégibb sportegyesülete. negyvenöt évi multra tekintve vissza, ez a kitűnő csapat vasárnap a Brasovia ellenfele lesz. Dicséretet érdemel a Brasovia, mely brassói sportszerető közönségét ez évben annyi sok és élvezetes sporteseményben részesítette és nagy áldozatok árán is a szezon vége előtt még egy hatalmas attrakcióval szolgál. Az ATE a régi világban is jó névnek örvendett és játéktípusa, valamint játéktudása a fővároshoz közel állandóan fejlődött és magas színvonalu volt, s az imperium változás óta is tovább fejlődött. Az 1924-es bajnoka a magas színvonalu aradi kerületnek. Játékmódora fair, stílusa szép, főerőssége a csatársorában rejlik, kapusa pedig külön klasszist képvisel. Az ATE csapatában, melynek egybeállítását itt közöljük, sok ismerőssel és többször válogatott bajnoki névvel találkozunk: Löwenberg — Geneszy Roth — Szabó, Zanon, Weichelt — Boros, Vágó, Tóth, Puskás, Probst. A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik a Brasovia pályán, hol a jegy vasárnap délelőtt kilenc órától kezdve előre is megvásárolható.

(x) **Megsemmisített bajnoki mérkőzés.** A brassói kerület labdarúgó szakosztálya tárgyalta az MTE óvását, melyet a CFR győzelme ellen emelt, és az óvásnak helyt adott. A labdarúgószakosztály Fleischmann CFR. játékos jogosulatlan szereplése miatt a mérkőzést megsemmisítette, annak újra játszását rendelve el, s egyben két büntetőpontot vont le a CFR elért pontszámaiból.

(x) **Csehszlovákiában bevezetik a professzionizmust.** A csehszlovák futballszövetség vasárnapi közgyűlése a professzionizmus mellett döntött és az alapszabályokat ennek megfelelően változtatta meg. Ennek alapján 1925 évi január 1-től kezdődőleg Csehszlovákiában amatőr- és professzionista egyesületek fognak működni. Ez év december 15-ig kell az egyesületeknek bejelenteni azt a szándékukat, hogy vajon továbbra is amatőr, vagy pedig professzionista egyesületek akarnak-e lenni. Az az egyesület, amely erre vonatkozólag nem nyilatkozik, továbbra is amatőr marad. A szövetség egy ellenőrző bizottságot is állít fel, amely ellenőrzi az amatőr csapatok működését. Minden visszaélést a legsúlyosabban fognak büntetni. A professzionizmus bevezetése a Seldrayer-féle módszer szerint fog történni.

(*) **A modern atlétika.** Az összes atlétikai ágak stílusa, tréningje, a versenyrendezés és a legújabb versenyszabályok. 347 szemléltető rajzzal. Írta: Déván István. Magyarország többszörös bajnoka és rekordere. — Mindenkinnek, akit érdekel az atlétika el kell olvasnia ezt a könyvet. Ára 240.— lej. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától, Brassóban.

A gólkirály. Futball-regény. Írta: Pánczél Lajos. Ára 35 lej. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától Brassó, Kapu-u. 64-66

No. 3294—924.

Hirdetmény

Városi díjak befizetése céljából.

Az 1924. évre előírt városi díjak befizetésének végső határideje f. évi november hó 15-ike.

Ez okból felhívtnak a háztulajdonosok, valamint saját keresettel bíró felek, hogy a házra vagy személyükre eső ez évi IV. évnegyedig esedékes városi díjakat a városi díjhivatal pénztáránál befizetni el ne mulasszák.

Ugy szintén legkésőbb a fenti véghatáridőig befizetendő: az üzlethelyiségek bérértéke után járó díjak, a cégtábladíj, magán és ipari célokból tartott szekér, kocsik, automobil és lovak díja, valamint motorkerék, kerékpár és ebutáni díj.

F. évi november hó 16-ától kezdve hátraleékos összegek után kamatok számíttatnak fel és a hátraleékok behajtása végrehajtási uton eszközöltetik.

Braşov, 1924. évi október hó 29-én

Oficiul taxelor comunale oraşului Braşov.

6418

A NAGYON SZÉP FÉRFI

Jeanne Marni regénye

Franciából fordította: Halász Gyula 11

Kissé szomorúan néztem Silvára, aki orsóalakú ujjával a kis rákokat szedte szét.

— Micsoda szerencsétlenség! mondám. Vilhar lesz. Hallja a mennydörgést?

Nem válaszolt; akkor már egy kocsonyából kiemelt csirkeszárnyal volt nagyon elfoglalva; vállát vonogatva csak éppen rám mosolygott. Olyan gyorsan evett, mint ahogy a színházban esznek, de egyúttal olyan állatias mohósággal is, hogy ezen az estén nagyon visszatetszett nekem.

Mikor már jóllakott, a szobaasszony után csöngetett és meghagyta neki, kíséren föl a szobánkba, ő meg elszívja a szivarját. Nem mertem semmit szólni, mentem az asszony után, s miután még egy ideig fennmaradtam, kioltottam a villanyt és lefeküdtem.

Arra a gondolatra, hogy Pierre ennyire közömbös és gyöngédtelen irántam, nagy fájdalmat éreztem, s úgy tetszett, hogy egy elhibázott élet küszöbere jutottam.

Nem sokáig maradtunk Cabourban. Augusztus végére vissza kellett térnünk Párisba, mivel egy ötfelvényszerű darabnak, amelyben Pierrenek fel kellett lépnie, a próbái kezdődtek.

A kéziratot magával vitte és a tengerparton, mikor már kevesebben voltak, felolvasott belőle egyes részleteket és hozzá szoktatott a darabhoz, hogy később a jelenet másik szerepét el tudjam mondani. Eleinte ez nagyon tetszett nekem. Mulatságosnak találtam, hogy a férjem, akit már eléggé ismerni véltem, hirtelen megváltoztatta az arcvonásait, sőt majdnem a hangját is és olyan alakot öltött, mintha képzeletbeli lény lett volna. Különösen volt egy jelenete, a mit egészen megtanultam, hogy megkönynyítsem a munkáját. Ebben a csodálatosan szenvedélyes jelenetben Pierre odáig vitte az indulatot, hogy valódi könnyeket is hullatott.

Amennyire bámultam azonban előre és lelkesedtem a művészi nagyságáért, annyira elfáradtam később, mikor az ember igazi lényét mind jobban megismertem. Valami kiábrándultságot éreztem, mikor napról-napra ugyanazon időben és ugyanazon a helyen kiszámított gesztussal és hangsúlyozással szavalt, torkában a kitörni készülő zokogással, s velem szemben is csak a színészkedő férj mesterkelt gyöngédségét és odaadását tanúsította. Szívem gyakran összeszorult aggodalmában és valahányszor immel-ámmal megcsókolt, mindig valami kínzó keserűt éreztem az ajkamon.

Nemsokára visszatértünk Párisba.

— Mikor leszek nagymama? Kérdezte anyám, mikor pár nappal hazatérésünk után a karjaiba zárt.

— Ha az ég meghallgat, nem egyhamar, válaszolta nevelve Pierre. France olyan bájos kis szobor, hogy kár volna, ha alakja elvesztené a formáját.

A gyermek gondolata elérzékenyített. Ránéztem Pierre-re, és az a gondolat, hogy egy kis lény született, hus az ő husából, vér az ő véréből, először érezte velem a közte és köztem való lelki közösséget.

Anyá kívántam lenni és az a vágy önkéntelenül gyöngédebbé, ragaszkodóbbá tett, érezvén, hogy az igazi boldogságot nemcsak meg lehet, de meg is kell vásárolni.

Pierre ép úgy fogadta hitvesi figyelmeségemet, mint ahogy kedveltségemet fogadta, könnyedén, gondtalanul, többet tördelve a lakásunk berendezésével, a jó ebéddekkel és a meghívandó vendégekkel, direktorokkal, kritikusokkal, habítuál hel, mint velem.

— Nagyon bájos vagy, mondta egy dîner estéjén, néhány perccel az előtt, hogy vendégeink megérkeztek.

Az alkalomhoz illően voltam öltözve, Halvány rózsaszín selyem ruha, a derékon ugyanolyan színű szallaggal leszorítva, ékszer nélkül meztelen karok, a fejemen dus hajam éjszakájában egy ragyogó félholddiadém.

— Nagyon bájos vagy, ismételte Pierre, biztos vagyok benne, hogy vendégeink elragadónak fognak találni.

Ebben a pillanatban érkeztek is a meghívottak: elsőnek a babérkoszorús drámaíró, César Riverain, korrekt világfi, akinek kéthetenként rendezett ebédei fejében kollegái megbocsátották szinpadai sikereit.

(Folyt. köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Fordisták...!

Az új MICHELIN

"CABLÉ-CONFORT" 31 x 4.40

alacsony légnyomású pneumatik

a kerekek és felgék minden átalakítása nélkül teljes mértékben helyettesíti a régi 30 x 3 1/2 Cablét

50.— Leiel olcsóbb és jóval több kilométert szalad.

T. Hölgyek!

Ujjonnan érkezett filc kalapjaimat, a szezon előrehaladottsága folytán, mélyen leszállított áron szerezhetik be. — Diszített fekete filc-kalap 300 lejtől, diszített színes filc-kalap 345 lejtől kapható a legdivatosabb formákban. — Tisztelettel: **Fejér Jakabné Brassó, Kapu-ucca 23. szám.**

TÜZIFA hasábos és felvágott
KOKS DARABOS
SZÉNA KAPHATÓ

Tontsch-féle raktár

Weiss Mihály-ucca 29
2054 Telefon 286-os

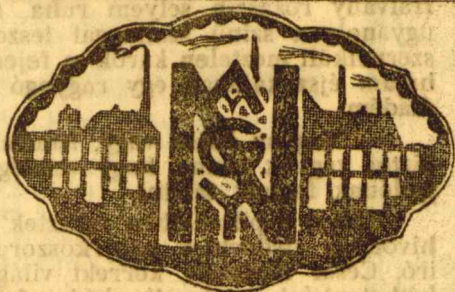
VICTORIA Kertgazdasági és Magtermelő Részvénytársaság
Magtermelési-, kertészeti-, iskola- és szállótelep-telepei

ORADEA-MARE-NAGYVÁRAD

Magkereskedés: Bulevardul Regele Ferdinand 53. (volt Rákóczi-ut.).
Központi iroda: Bulevardul Regele Ferdinand 36.

Világkereskedés, iskola és szállótelep-telep: Balassa-tér 4 szám.
Magtermelő telepek, Váradszőlős.

779

CAROL NAGY

FABRICA DE CRAVATE ȘI PANGLIȘI — NYAKKENDŐ-
ÉS SZALAGGYÁR — KRAWATTEN- UND BANDFABRIK

TELEFON: 5—99, 16—38

TIMIȘOARA

Telegrama: „NAGYBAND”

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavállalatának körforgógépén, Brassóban.

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára: 3 lei. — Vastagabb betűvel 6 lei. — Állást keresőknek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.

Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézőkördésekre válaszolunk.

Személyszállító autó-vállalat. — Jancsó. Telefon 3—30 Brassó, Fekete-ucca 44. 9468

Keresek egy 2—3 szobás lakást, konyha kamrával. Lelepet is fizetek. Cím 6397 sz. a. a kiadóba.

Ertesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a marhahús kilója 20 leiert kapható a Huscsarnok 15 számú fülkéjében. 6398

4 H.P. üzempékes benzín motor Ganz-féle gyártmány Bánki és Csonka rendszerű olcsón eladó. Turógyár, Baraolt 6124

Butorozott szobát esetleg konyhahasználattal, vagy teljes ellátást keres házaspár. — Ajánlatot „Csendes 6417” jellegre kiadóba kérek.

Szívógáz motoros malom 2 új pár kövel komplett berendezéssel eladó. Üzemben megtekinthető. Tóth József, Pusztakalán. 6416

Üzletből kiszabva 10-herneműt átvesszek varmt. Fekete-u. 14 sz. 6415

Egy vagon káposza eladó. Cím Nagy Mihály kertész. Jud. Treiscauna Baraolt. 6416

Felszerelt bolgár kerésszethez október 31. belepessel kertész keresetlik. Részletes felvilágosítást Heitzmann Péter intéző, Tălișoara (Olasztelek) Jud. Odorheiu nyújt. 6418

Cséplőgépet megvételre keresek részletezés mellett lehetőleg 6-os magánjárt. — Vízvány, Szászváros, Orăștie. 6419

Idősebb uriaszonyi háziasszony támaszauk azonnali beépésre keres. Sălărany Teliu Tunellu Mare Posta Preșmer, Brassó m. 6420

Diót bármily tételben veszek. Gál Béla, Kapu-ucca 61. 6421

Eladó a Kórház-uccában egy két emeletes ház. Érd. deklódni Kórház-a. 48. 6422

Olcsó detektív regények!

Csak 12.— lej a „DETEKTIV SZOROZAT”

Minden egyes száma egy teljes érdekesítő detektív regény tartalmaz. Eddig megjelentek:

1. sz. Gaboriau: A 113-as percsoni
2. „ „ Egy nagystíliú szélhámos
- 3-4. „ Foley: A földalatti város Kettős szám 20 lei
5. „ Ernst Woop: A kísértet-lamp
6. „ MAURICE LEBLANC: Az olajlámpa
7. „ Schätzler-Parasini: A mediterrán tőre
8. „ Jalkiáltás a tulvilágról (Francia bűnügyi regény)

Egy-egy szám ára: 12.— lej

A hét nagyszerű detektív regény egyszerűen megrendelve portóköltéssel együtt csak 90.— lejbe kerül „Brassói Lapok” könyvosztálya, Brassó

Óriási választék

ujjonnan érkezett hálósobák és ebéd-lőkben. A legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig. Amerikai rendszerű irodai berendezések.

KÖPF H.
BUTORRAKTÁRA.

2042